

UNIwersytet śląski
Wydział w Cieszynie

KONSPEKT TRZECH LEKCJI

GRECJA WCZORAJ I DZIŚ

PRACA ZALICZENIOWA

KATARZYNA PAWLUS, V ASK

(BARTŁOMIEJ NOWACZYK-WYSZKOWSKI)*

* Temat ten realizowano wspólnie na ćwiczeniach

LEKCJA I PROJEKTUJĄCA

Temat: Starożytna Grecja wczoraj.

☞ **Czas trwania:** 45 min

☞ **Cele szczegółowe:**

Zapamiętanie wiadomości:

- uczeń zna pojęcia: kultura, sztuka, ceramika, cywilizacja, starożytność, mit

Rozumienie wiadomości:

- uczeń rozumie jakie znaczenie miała dla Greków ceramika, a jakie ma dla nas,
- uczeń rozumie wpływ wierzeń na życie codzienne, rozumie funkcje mitów
- uczeń swobodnie posługuje się pojęciami i terminami: kultura, sztuka, cywilizacja, ceramika, mit
- uczeń rozumie wpływ czynników geograficznych na rozwój cywilizacji

Stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych:

- uczeń dokonuje analizy ilustracji ceramiki i potrafi je właściwie zinterpretować,
- uczeń dokonuje analizy wierzeń jako źródła informacji o danej kulturze, jej wyobrażeniach

Stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych:

- uczeń umie ustosunkować się do dzieł sztuki w kategoriach estetycznych,
- uczeń potrafi ocenić znaczenie ceramiki greckiej dla historyków,
- uczeń potrafi wnioskować, jaka jest rola sztuki w życiu człowieka,
- uczeń potrafi uzasadnić wkład kultury greckiej do kultury europejskiej

☞ **Metody nauczania:**

- podające: pogadanka, objaśnienie,
- problemowe: dyskusja „burza mózgów”,
- eksponujące: pokaz połączony z opisem, prezentacja multimedialna;
- praktyczne: ćwiczenie przedmiotowe.

Grecja wczoraj i dziś
Konspekt trzech lekcji

☞ **Formy pracy:**

- zbiorowa
- jednostkowa

☞ **Środki dydaktyczne:**

- mapy polityczna i fizyczna Europy i lądów śródziemnomorskich.
- rzutnik multimedialny, laptop, Prezentacja w Power Poincie,

Przebieg lekcji:

1. Nauczyciel wita się z uczniami. Wprowadza w temat prezentując uczniom mapę Europy. Prowadzi pogadankę, na temat wpływu czynników geograficznych (położenie, ukształtowanie terenu, klimat) na rozwój cywilizacji. Wnioski uczniów zapisuje na tablicy tworząc mapę mentalną (zob. aneks 1).
2. Nauczyciel prezentuje fotografie ceramiki greckiej. Prowokuje pogadankę, na temat: jakiej wiedzy dostarczają nam sceny z waz. Wnioski zapisuje na tablicy uzupełniając mapę mentalną.
3. Nauczyciel prosi uczniów, by przyjrzeni się mapie starożytnej Grecji i wymienili mieszkańców największych państw-miast. Uczniowie wymieniają, przy czym nauczyciel wybrane (z największymi zasługami) zapisuje na tablicy: KRETEŃCZYCY (MINOJCZYCY), MYKEŃCZYCY. Uczniowie mają zadeklarować, kim chcą być.
4. Nauczyciel na zadanie domowe zleca każdej z grup, by przygotowała podstawowe informacje na temat swojego ludu (lata świetności, największe osiągnięcia).
5. Nauczyciel żegna się z uczniami.

LEKCJA II

ĆWICZENIOWO-BADAWCZA

Temat: W kręgu kultury antycznej.

☞ **Czas trwania:** 45 min

☞ **Cele szczegółowe:**

Zapamiętanie wiadomości:

- uczeń zna pojęcia: kultura, kanon, sztuka, style architektoniczne,
- uczeń wie co to jest Akropol i zna jego rolę w życiu Ateńczyków,
- uczeń zna nazwiska rzeźbiarzy greckich i ich dzieła,
- uczeń zna style architektury greckiej.

Rozumienie wiadomości:

- uczeń rozumie jakie znaczenie miały świątynie dla Greków,
- uczeń rozumie wpływ wierzeń na życie codzienne,
- uczeń rozumie różnicę między okresami w sztuce greckiej
- uczeń swobodnie posługuje się pojęciami i terminami: kultura, sztuka, architektura, style architektoniczne, Partenon, Akropol, Erechtejon
- uczeń potrafi opisać świątynię grecką oraz wie jak się rozwijała.

Stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych:

- uczeń potrafi opisać i scharakteryzować style architektury greckiej,
- uczeń potrafi opisać i wykazać różnice w rzeźbie greckiej danego okresu
- uczeń dokonuje analizy ilustracji i potrafi je właściwie zinterpretować.

Stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych:

- uczeń potrafi ustosunkować się do dzieł sztuki w kategoriach estetycznych,
- uczeń potrafi wnioskować, jaka jest rola sztuki w życiu człowieka,
- uczeń potrafi uzasadnić wkład kultury greckiej do kultury europejskiej.

☞ **Metody nauczania:**

- podające: pogadanka, objaśnienie, praca ze źródłem drukowanym
- problemowe: dyskusja „burza mózgów”,
- eksponujące: pokaz połączony z opisem, prezentacja multimedialna;

Grecja wczoraj i dziś Konspekt trzech lekcji

- praktyczne: ćwiczenie przedmiotowe.

☞ Formy pracy:

- jednostkowa
- zbiorowa
- grupowa jednolita

☞ Środki dydaktyczne:

- Wydrukowane reprodukcje dzieł z taśmą dwustronną: Knossos, *Maska Arteusa*, *Kuros*, *Kore*, *Doryforos*, *Dyskopol*, *Woźnica z Delf*, *Grupa Laokona*, *Nike z Samotraki*.
- fotografie: *Partenon*, kolumny (dorycka, jońska, koryncka), plany świątyń greckich;
- teksty: opis rzeźby (archaiczna, klasyczna i hellenistyczna), opis świątyń greckich, kanon w rzeźbie, opis porządków architektonicznych, definicje elementów świątyni;
- fotografie: ruiny świątyń, stadionów i teatrów greckich, rzeźby (prezentacja multimedialna);
- mapy: polityczna i fizyczna Europy i lądów śródziemnomorskich.
- rzutnik multimedialny, laptop, Prezentacja w Power Poincie

Przebieg lekcji:

1. Nauczyciel wita się z uczniami. Wprowadza w temat lekcji.
2. Nauczyciel na tablicy rysuje oś liczbową, gdzie zaznacza wg lat pojawienia się dyktowane przez uczniów najstarsze cywilizacje, poznane na wcześniejszych lekcjach. (zob. aneks nr 2).
3. Nauczyciel prosi, by zgłosił się lud, który uważa się za najstarszy. Gdy zgłaszają się Minojczycy, nauczyciel prosi ich by wpisali na oś lata istnienia swej cywilizacji, oraz wskazali na mapie miejsce jej istnienia. Następnie uczniowie mają opowiedzieć o swych największych osiągnięciach. Nauczyciel uzupełnia wypowiedź o brakujące informacje oraz prezentuje slajdy (zob. aneks nr 3).
4. Nauczyciel prosi Mykeńczyków o uzupełnienie oś liczbową o lata istnienia tej cywilizacji, wskazanie na mapie oraz przedstawienie klasie podstawowych informacji o osiągnięciach tej cywilizacji. Nauczyciel uzupełnia wypowiedź o brakujące informacje oraz prezentuje slajdy (zob. aneks nr 3).

Grecja wczoraj i dziś
Konspekt trzech lekcji

6. Nauczyciel dzieli uczniów na 4 grupy (np. α , β , δ , γ). Każda otrzymuje kopertę, w której znajdują się fiszki z poleceniem i tekstami, jak również potrzebne rekonstrukcje dzieł, plany i rysunki. Zadaniem grup jest zapoznanie się z materiałami i przygotowanie, krótkiej prezentacji.
 - Grupa I: Zaprezentuj, omów i wskaż charakterystyczne cechy rzeźb z trzech okresów (archaicznej, klasycznej i hellenistycznej) sztuki greckiej (zob. aneks nr 4).
 - Grupa II: Na podstawie tekstu i fotografii omów elementy kanonu w rzeźbie antycznej i ich wykorzystanie w innych epokach oraz zaprezentuj trzy porządki architektoniczne (zob. aneks nr 5).
 - Grupa III: Uzupełnij pojęciami schemat budowy świątyni na podstawie definicji. Omów budowę świątyni wyjaśniając pojęcia (zob. aneks nr 6).
 - Grupa IV: Na podstawie tekstów, planów i rysunków omów budowę świątyni greckiej. Spróbuj ułożyć plany świątyń od najprostszej do najbardziej złożonej wskazując na rozwój w architekturze greckiej (zob. aneks nr 7).
7. Nauczyciel wyznacza pierwszą grupę do prezentacji zadania. Po zaprezentowaniu rzeźb z okresu archaicznego, pyta uczniów z czym im się one kojarzą (rzeźba egipska). Następnie po zakończeniu prezentacji grupy I, nauczyciel uzupełnia wypowiedź pokazem slajdów przedstawiających rzeźby z trzech okresów.
8. Po prezentacji slajdów nauczyciel prosi uczniów, by jeszcze raz przypomnieli trzy okresy, po czym jeden z uczniów dopisuje je do osi czasu. Nauczyciel najmniej aktywnym uczniom rozdaje kopie rzeźb greckich oraz zabytków kultury mykeńskiej i minojskiej by przykleili je w odpowiednie miejsce na osi czasu (ruiny pałacu w Knossos, *Maska Arteusa*, *Kuros*, *Kore*, *Doryforos*, *Dyskopol*, *Woźnica z Delf*, *Grupa Laoookona*, *Nike z Samotraki*,).
9. Nauczyciel zadaje uczniom pytanie czym jest „kanon” i wspólnie szukają odpowiedniej definicji. Następnie wyznacza grupę II do prezentacji kanonu w rzeźbie. Wypowiedź uczniów uzupełnia slajdem obrazującym proporcje wg Polikleta oraz kontrast. Grupa II prezentuje dalszą część dotyczącą porządków architektonicznych. Ich wypowiedź nauczyciel uzupełnia slajdami przedstawiającymi kolumny doryckie, jońskie, korynckie.
10. Nauczyciel wyznacza grupę III do prezentacji schematu budowy świątyni. Wypowiedź uzupełnia slajdami.

Grecja wczoraj i dziś
Konspekt trzech lekcji

11. Nauczyciel wyznacza grupę IV do zaprezentowania rozwoju planu świątyni greckiej. Wypowiedź uzupełnia slajdami. Następnie prowokuje dyskusję na temat roli świątyń w życiu Greków. Uzupełnia ją fotografiami zachowanych do dziś świątyń.
12. Nauczyciel prezentuje i krótko omawia fotografie z Grecji (stadionów i teatrów greckich).
13. Nauczyciel prowokuje dyskusję „burza mózgów”, co jeszcze zawdzięczamy grekom. Niektóre odpowiedzi obrazuje slajdami.

LEKCJA III
PODSUMOWUJĄCA

Temat: *Ślady starożytnej Grecji wśród nas.*

☞ **Czas trwania:** 45 min

☞ **Cele szczegółowe:**

Zapamiętanie wiadomości:

- uczeń zna pojęcia cywilizacja grecka, demokracja,

Rozumienie wiadomości:

- uczeń rozumie wpływ Greków na kształt współczesnej kultury

Stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych:

- uczeń potrafi opracować samodzielnie wypowiedź pisemną,
- uczeń realizuje cele kluczowe: myślenie i samokształcenie
- uczeń potrafi współpracować w grupie

Stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych:

- potrafi uzasadnić wkład kultury greckiej do kultury europejskiej,
- dostrzega wokoło wkład kultury greckiej

☞ **Metody nauczania:**

- podające: objaśnienie
- problemowe: „burza mózgów”, gry dydaktyczne: kalambury

Grecja wczoraj i dziś Konspekt trzech lekcji

- eksponujące: pokaz połączony z opisem, prezentacja multimedialna
- praktyczne: ćwiczenie przedmiotowe: quiz wiedzy, zagadka,

☞ **Formy pracy:**

- jednostkowa
- zbiorowa
- grupowa jednolita
- zróżnicowana

☞ **Środki dydaktyczne:**

- Prezentacja multimedialna w Power Point,
- rzutnik multimedialny, laptop

Przebieg lekcji:

1. Nauczyciel wita się z uczniami. Wprowadza w temat lekcji.
2. Uczniowie nadal pozostają podzieleni na grupy w składzie jak na ostatniej lekcji. Nauczyciel na tablicy rysuje tabelę, w do której wpisuje nazwy poszczególnych grup. Przez całą lekcję nauczyciel będzie wpisywał do niej punkty dla danej grupy. Każda grupa wybiera przedstawiciela, którego zadaniem będzie zgłoszenie się do odpowiedzi.
3. Nauczyciel rozpoczyna Rundę I. Prezentuje zdjęcia dotyczące współczesności. Uczniowie za zadanie mają wymienić skojarzenia związane ze starożytną Grecją, oraz udowodnić ów związek. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymują punkt, po czym nauczyciel prezentuje, przykładowy pierwowzór.
4. Nauczyciel ogłasza Rundę II. Zadaje zagadkę: *Jest ich troje. Najstarszy swoją ciężkością symbolizuje męskość. Młodsza - kobiecość. Najmłodsza to jakby ich córka, lekka, dostojna i bogato zdobiona.*
5. Nauczyciel rozpoczyna Rundę III – Quiz. Prezentuje fotografie, do której zadaje pytania. Przy każdej poprawnej odpowiedzi nauczyciel dopisuje jeden punkt, za każdą niepoprawną odejmuje (zob. aneks nr 8).

Grecja wczoraj i dziś
Konspekt trzech lekcji

6. Nauczyciel ogłasza rundę IV. Z każdej grupy kolejno wyznacza osobę, która ma za zadanie pokazać reszcie klasy jedną z rzeźb greckich wskazanych przez nauczyciela: *Doryforos*, *Kariatyda*, *Grupa Laoookona*, *Woźnica z Delf*, *Dyskobol*, *Apollo belwederski*, *Kuros*. Drużyna, która najszybciej odgadnie otrzymuje punkt, a nauczyciel prezentuje fotografię rzeźby
7. Nauczyciel prezentuje kolejne slajdy, gdzie uczniowie mają za zadanie odgadnąć zaszyfrowane słowo DEMOKRACJA i GŁOSOWANIE. Grupa, która zrobi to pierwsza otrzymuje punkt.
8. Nauczyciel zarządza głosowanie na największą zasługę Greków. Zastrzega, iż każdy może oddać tylko 1 głos. Uczniowie na kartce mają wybrać jedną, ich zdaniem największą dla współczesności zasługę Greków, oraz uzasadnić swój wybór. W trakcie pisania, nauczyciel podlicza ilość punktów każdej grupy.
9. Nauczyciel ogłasza zwycięzcę olimpiady. (Jeśli starczy czasu) Nauczyciel wspólnie z uczniami podlicza głosy i ogłasza, która z zasług Greków zwyciężyła (bądź podlicza je po lekcji i ogłasza na następnej).
10. Nauczyciel zadaje zadanie dla chętnych: *Poszukaj śladów starożytnych Greków w swoim otoczeniu. Udokumentuj je.*